

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 140.—
Pe o jumătate de an Lei 70.—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Director: NIC. BRATU, fost senator

Redacția și Administrația:
Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 12 (lângă Poșta)
Telefon Nr. 182

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 12
Prețul inseratelor:
Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

La umbra Crucii...

„Luminează-te, luminează-te noue Ierusalime, că mărirea Domnului peste tine a strălucit...” (Imnosul Invierii)

„Și iată că hărăzit ne este să prăznuim Invierea din morți a Nazariteanului, care a prăbușit zăvoarele mormântului și ca un Dumnezeu, s'a ridicat apoi pe aripi de nouă acolo în împărăția cea luminată!

Sufletul creștin nu cunoaște o altă zi mai mare, în care să se înfioare de puterea dumnezeirii, decât această zi a Invierii lui Hristos. Nu este popas sufletească în viața moroadelor, care să poată fi măcar asemănător, în rostul lui, cu această zi de mare praznic duhovnicesc.

Cântarea de veacuri a creștinilor a îmbrăcat purpura celor mai alese glasuri și tot adâncul sufletului saltă și se înfioară de cântarea irmosului: „Luminează-te, luminează-te noue Ierusalime, că mărirea Domnului peste tine a strălucit...”

Golgota e pustie... Boabe de sânge, uscate de vânt, stau aninate pe lemnul crucii, unde Fiul Omului a sugrumat moartea și a învins îndârjirea iadului. Soarele nou al Invierii luminează înălțimile Golgotei și din razele lui — polei de aur — Crucea își primește sărutarea Cerului.

Mormântul răzbunării omenesci e gol... Mâna puterii dumnezeiești — prin mijlocirea îngerului — a prăvălit lespedea de pe întunecimea lui și ca un soare luminos, a înviat Mântuitorul.

Singur giolgiul a mai rămas în adâncurile mormântului, ca o mărturie pentru biruința vieții asupra morții; a îndurării asupra păcatului și a cerului asupra iadului.

La această înfricoșătoare vedenie — orbiți de strălucirea învierii din morți a lui Hristos — străjerii s'au prăbușit cu fețele la pământ și murmurau cuvinte neînțelese...

„Hristos a înviat!” Opriti-vă popoarelor în faptul acestui creștinesc praznic!... Poposiți câteva clipe la umbra Crucii, de pe Golgota răstignirii. Locul din preajma Crucii este stropit cu sângele nevinovat al Nazariteanului, care s'a dat jertfei pe cruce, pentru a învia, ca un Dumnezeu, biruitor asupra morții și a păcatului.

Plecați-vă genunchii acolo în bisericuțele voastre de lemn, în fața icoanei, care întruhidează minunata taină a învierii celei de a treia zi și în adâncă reculegere sufletească, nizuți-vă să tâlcuiți patimile, pe cari le-a îndurat Hristos — fiul dulgherului din Nazaret — în jalmica săptămână a patimilor.

Când dangătul clopotelor de aramă din clopotnița bisericilor va despică zările, chemându-vă să prăznuți Invierea, sârguiți cu cucernicie și topiți-vă sufletul în flacăra luminilor de ceară, pe cari le duceți prinos în fața altarelor.

Dacă pizma și răutatea, față de aproapele, v'a stat pripășită în chiliile sufletului, — alungați-o cu puterea rugăciunii și a cuvântului evanghelic: „Să iertăm totul pentru Inviere!”

Este cea mai frumoasă faptă; este cel mai prețuit prinos, pe care îl puteți duce la umbra Crucii, pe care s'a răstignit Hristos. Desfaceți zăvoarele sufletului bolnav de păcate; alungați din grădina lui spinii și sămânța durerilor nechemate, înlocuindu-le cu virtuțile desăvârșirii sufletești.

Invierea lui Hristos din mormânt

Golgota

Pe pământul cel sfânt, pitoresc și divin,
Dăruit omenirii, de cerescul destin,
Unde Domnul Isus, schingiuit, torturat
Pe o cruce de lemn, blândul suflet și-a dat,
În ajunul cel mare, în ajunul Invierii,
Cu parfumul de flori și în liniștea serii
Astini, sarzi și arabi, scunzi, cu fețe-aramăi,
Fac popas l'adăpost de smochini și lămâi,
Musulmani credincioși, privesc ceriul senin,
Murmurând rugăciuni — semilunei să 'nchin.

Pelerini gârboviți de adânci bătrânețe,
Cu poveri mari pe umeri și cu zimbet pe fețe,
Alergând cu sfială spre Golgota în sus,
Se opresc la un loc, unde Domnul Isus
Cu cununa de spini, chinuit, torturat,
Pe o cruce de lemn, blândul suflet și-a dat.
La acest loc destinat, toată gloata creștină
Cu lumini mari, aprinse, cu făclii de rășină
Murmurând rugăciuni Crucii sfinte se 'nchină.

Când pe ceriu se ivește a Invierii auroră
Din clopotnițe sfinte, într'o gamă sonoră,
Peste văi, munți, câmpii se destramă
Glas de toacă 'n amestec cu svon sfânt de aramă.

Vlaicu-Ienopoleanu

Congresul Partidului Național Țărănesc

Declarațiile d-lor Ion Mihalache și Iuliu Maniu. Votarea noului program și a noului statut al partidului. Hotărârile congresului s-au votat cu unanimitate, de către reprezentanții tuturor județelor din țară. Totul a decurs în deplină ordine și liniște

Pentru zilele de 22 și 23 Aprilie 1935, a fost convocat la București congresul general al Partidului Național Țărănesc. Acest congres era așteptat cu mult interes, din partea tuturor cercurilor politice. Se știa, că e în discuție noul program și noul statut al celui mai puternic partid din țară.

Pe de altă parte, în urma frământărilor lăuntrice provocate de ținuta dlui A. Vaida, mulți pescuitori în apă tulbure așteptau să vadă scene furtunoase în acest congres. Nimic din toate acestea nu s'a întâmplat, ceea ce dovedește, că Partidul Național Țărănesc este un organism politic serios și sănătos.

La congres au luat parte toți foștii miniștri, deputați și senatori, alături de delegații județelor din toată țara. A fost un congres organizat cu seriozitatea necesară, așa cum se cuvine unui partid de guvernământ, care azi-măine va lua conducerea țării.

Pentru desbaterea ordinei de zi se prevăzuse două zile. Punctele principale erau noul program și noul statut. Acestea fiind însă desbătute deaproape în mai multe ședințe ale Comitetului Central Executiv, congresul general le-a votat cu unanimitate fără a mai discuta în amănunt asupra lor.

Cuvântarea dlui Ion Mihalache

Dl Ion Mihalache, vădit emoționat de călduroasa primire, mulțumește pentru încredere și apoi a spus între altele următoarele:

Vă mulțumesc pentru încrederea ce mi-o arătați prin manifestația și aplauzele d-voastră. Aceasta îmi mărește curajul în acțiunea mea.

Eu n'am primit ușor președinția partidului. Socoteam că sunt persoane mai cu autoritate în partid, cari să ia asupra lor această misiune.

Aș putea spune, că am fost înbrăncit la această demnitate. Dar odată ce am primit-o, am înțeles că am devenit instrumentul de înfăptuire al partidului național-țărănesc și am înțeles să pun la contribuție toată puterea de muncă și toată energia mea în slujba partidului național-țărănesc.

Sunt hotărât ca atât cât puterile mă vor ajuta, să-mi duc la îndeplinire această răspundere, pe care am luat-o. Mulțumesc celor cari m'au ajutat și continuă a mă ajuta.

Mulțumesc în special dlui Iuliu Maniu (aplaude), a cărui minte luminată, a cărui autoritate și experiență bogată, mi-au fost de mare sprijin. Aștept și pe mai departe aceiași încredere cel puțin atât cât mi s'a arătat până acum; același sprijin neprecupețit pe care și eu l-am dat, la rândul meu, pe care și d-voastră l-ați dat.

Mulțumesc călduros amicului meu Dr. Lupu (aplaude), cu care acum 16 ani am pus urzeala nouă a democrației țărănești. Despărțirea vremelnică a fost o dovadă, că domnia nu poate fi decât alături de noi.

Țiu să mulțumesc dlui profesor N. Costăchescu, a cărui devotament pentru crezul partidului nostru a fost dovedită încă odată în grelele împrejurări prin care a trecut.

Sunt dator să mulțumesc și secretarului nostru general, dl Virgil Madgearu, a cărui energie simțită și de partidul nos-

Deschiderea congresului

a avut loc Luni 22 Aprilie c., la ora 10 1/2, a. m., în sala „Rio” din București, Calea Victoriei. Aci e una din cele mai mari săli ale Capitalei, care abia a putut cuprinde pe delegații cu legitimații.

Fruntașii partidului au sosit pe rând. Cel dintâi a fost dl Ion Mihalache, care e îndelung aclamat. Au urmat d-nii Iuliu Maniu, N. Lupu, V. Madgearu, Mihai Popovici, cari de asemenea sunt viu aclamați.

Cu toții iau loc la masa prezidială, fiind înconjurați de d-nii N. Costăchescu, I. Răducanu, Gh. Crișan, A. Călinescu, Gh. Pop, Pan Halipa, Sauciu Săveanu, M. Ghelmegeanu, Cazacliu și alții.

Proclamarea dlui I. Mihalache de președinte

În fața unei săli pline până la ultimul loc, de tot ce are P. N. Ț. mai select, dl Virgil Madgearu, secretarul general al partidului, a deschis congresul, propunând ratificarea alegerii dlui Ion Mihalache ca președinte al Partidului Național Țărănesc.

Congresiștii prin aplauze generale și îndelungate aprobă propunerea dlui secretar general Madgearu.

tru și de adversarii noștri, este atât de folositoare partidului.

Mulțumesc domnilor președinți ai organizațiilor provinciale. Mulțumesc dlui Mihai Popovici, care a avut satisfacția să vadă cum s'a spart calomnia în propriile rânduri ale celor ce au pus-o la cale (cu Skoda). Mulțumesc d-lor Halipa și Sauciu-Săveanu, care, amândoi, mi-au dat cel mai neprecupețit sprijin, având în spatele lor toate organizațiile din Basarabia și Bucovina.

Deasemenea mulțumesc comitetului executiv și delegației permanente, care mi-au dat un mare sprijin la reorganizarea și alcătuirea programului partidului.

Acțiunea dlui A. Vaida

Aș fi vrut să pot vorbi cu aceiași căldură și de celalalt fost președinte al partidului național-țărănesc, care de curând a părăsit lucrările noastre, dl Vaida-Voevod.

Regretul meu este adânc, că în sufletul lui larg și generos s'au putut găsi unele colțulețe, în care ambiții personale și-au aflat adăpost, oameni ce își așteptau rândul socotelilor lor în partid.

Și regret, că dl Vaida, din sentimente de omenească slăbiciune, a pus aceste legături mai presus de interesele mari ale partidului și a pornit acțiunea personală.

Nu-mi îngădui nici mie acțiuni personale și nu voi putea îngădui nimănui acțiuni personale.

Regret foarte mult, că părăsind partidul nostru, dl Vaida a crezut, că ne poate arunca între picioarele noastre o formulă (cu numerus valachicus), de care să ne putem împiedeca.

Patriotismul dlui Vaida n'a fost nici odată un patriotism de „pilule”, ci unul de sânge.

Patriotismul nostru îl vom desvolta nu prin formule, ci printr'un program de înfăptuiri. Este prea mare răspunderea noastră, ca să ne agățăm de formule, care pot surprinde dela o zi la alta.

Programul nostru și nevoile țării

Trăim vremuri grele. Partidul nostru are o mare răspundere. S'au prăbușit monarhii și regimuri puternice. În România, organismul economic este putred. Lumea băjbăe după acel instrument de înfăptuire nouă, care nu poate fi altul, decât partidul național-țărănesc (aplaude).

Probleme mari se pun înainte. Probleme mari de ordin economic: organizarea producției, desfacerea și valorificarea producției. Sunt apoi probleme de ordin social și politic.

Nu putem ținti să copiem din străinătate formule bune poate acolo, dar nepotrivite pentru împrejurările noastre. Nouă ne trebuie apa vie a națiunii noastre. Fântâna nu se poate importa. Fântâna se găsește în măruntaiele pământului nostru. Să scoatem izvoarele noastre proprii la suprafață, cu cât mai din adâncime, cu atât mai bogate.

Rolul partidului național țărănesc astăzi este: a cerceta obârșia, a cerceta problemele cari se pun de prezent, a trage din acestea învățăminte, a da noi îndrumări statului, a aduna toate forțele vii ale națiunii. În felul acesta partidul național-țărănesc ajunge instrumentul de renovare națională (aplaude), iar eu și d-voastră instrumente ale partidului.

Voi da crezul meu, simțirea mea, voința mea, acestui partid. În acest scop, dați-mi-le și pe ale d-voastră, ca din toate să facem o sinteză și din totul să legăm partidul într'un crez unitar (aplaude).

Omagiu Suveranului

Înainte de a intra în ordinea de zi, dați-mi voe a vă ridica cugetarea și simțirea, către Acel care este simbolul unității țării românești și garanția sistemului în care înțelegem să lucrăm, ca unii cari suntem credincioși principiului monarhic constituțional,

Dl președinte Mihalache citește apoi textul telegramii, care va fi trimisă Suveranului și are următorul cuprins: Partidul național-țărănesc, întrunit astăzi în congres extraordinar, își îndreaptă primul său gând către Maestatea Voastră și exprimă sentimentele sale de credință și profund devotament către Tron. Roagă pe Cel-atotputernic să hărăzească Maestății Voastre o domnie lungă, prosperă și fericită. Președintele congresului, Ion Mihalache. (Congresul întreg aclamă prin aplauze).

Darea de seamă asupra activității partidului

După dl președinte Ion Mihalache a luat cuvântul dl Virgil Madgearu, secretarul general al partidului, care a dat cetele raportului asupra activității partidului.

Dl Madgearu spune, că ultimul congres general a avut loc la Alba Iulia în zilele de 5 și 6 Mai 1928, după care, la câteva luni, partidul nostru a luat conducerea țării.

Din 1928 încoace, P. N. Ț. a fost în două rânduri chemat să conducă destinele Statului Român, prezidând de două ori alegeri generale libere și formând din sânul majorităților sale parlamentare mai multe guverne.

În continuarea raportului se amintește despre greutățile întâmpinate în legătură cu criza economică mondială, apoi întocmai noului program, a noului statut și organizarea tineretului național-țărănesc. La urmă se constată sciziunea provocată de dl Vaida-Voevod, care însă nu va avea urmări, căci foarte puțini aderenți de-ai partidului s'au declarat cu domniașă. Totul este ceva trecător, ca și cu alte ocazii în trecut.

Activitatea grupului parlamentar

În numele grupului parlamentar al P. N. Ţ. a luat cuvântul dl Mihail Ghelmegeanu, care a citit raportul asupra activităţii parlamentare a deputaţilor şi senatorilor.

Cuvântarea dlui Iuliu Maniu

Dl Iuliu Maniu, cerând cuvântul, e primit cu aplauze furtunoase. D-sa a spus între altele:

Mai întâi mulţumesc, cu acest prilej, pentru sprijinul dat de membrii partidului, în timpul cât am stat la guvern şi preşedinte al partidului.

Un partid şi un bărbat politic numai atunci pot cere sprijin, dacă, atunci când a fost la guvern, a împlinit cele ce a promis în opoziţie, sau cel puţin nu a făcut nimic contra ideilor pe cari s'a răzimat în trecut. Partidul naţional-ţărănesc venind la guvern a împlinit multe din punctele programului său, deşi a avut foarte puţin timp.

După fuziunea dintre partidul naţional şi partidul ţărănesc, fiind onorat cu preşedinţia, am spus că trebuie să luptăm fără odihnă pentru principiile fundamentale, pe baza cărora un stat poate propăşi: democraţie, naţionalism, constituţionalism, legalitate şi ordine de drept.

Campania de răsturnare făcută de partidul nostru a reuşit şi în anul 1928. Partidul naţional-ţărănesc a venit la putere, în urma forţelor sale şi a încrederii publice.

Ce a făcut guvernul

Trebuie să spun cu toată sinceritatea, că odată ajuns la putere, partidul nostru a împlinit toate promisiunile sale. Am sistat imediat starea de asediu şi cenzura şi am făcut alegeri libere cum nu s'au făcut niciodată înainte de noi şi după noi. Am reformat jandarmeria, siguranţa şi poliţia, ca să se poată pune odată pentru totdeauna capăt abuzului şi bătăilor. Am trecut prin parlament reforma administrativă, reorganizarea ministerelor prin reducerea lor de la 16 la 10, reorganizarea armatei, reforma contabilităţii statului, reforma monetară prin stabilizare, reforma cooperăţiei şi reforma învăţământului.

În baza încrederii de care ne-am bucurat în străinătate, am făcut două împrumuturi cari ne-au ajutat la reformarea

Atât raportul dlui V. Madgearu cât şi al dlui M. Ghelmegeanu au fost ascultate cu atenţie şi aplaudate. La urmă deschizându-se discuţia asupra lor, a cerut cuvântul dl Iuliu Maniu. Asistenţa e surprinsă. Ovaţiuni furtunoase. Apoi urmează o linişte desăvârşită.

căilor ferate şi a drumurilor şi ne-au dat putinţă să ne gândim la înzestrarea armatei.

Dl Ion Mihalache în calitatea sa de ministru al agriculturii a realizat lucruri frumoase pe ţărâm agricol, astfel că trecerea d-sale prin ministerul de agricultură a lăsat urme neşterse. Cu concursul dlui V. Madgearu am făcut un vast plan economic şi am realizat legea contra cametei pentru ajutorarea ţărănimii şi a muncitorimii, am votat legea contractelor de muncă şi altele.

În ceea ce priveşte situaţia externă, am reuşit s'o îmbunătăţim. Într'adevăr, înainte de venirea noastră la guvern, aveam o situaţie umilitoare faţă de străinătate.

Restauraţia din 1930

Guvernul prezidat de mine a fost chemat să împlinască marele act al restaurării, fiind călăuzit de două principii: convingerea noastră monarhică a fost, că Regele Carol a fost înlăturat pe nedrept şi că oricare regim monarhic are nevoie de stabilitate şi de continuitate.

Activitate întreruptă

Am fost împiedecaţi să continuăm această operă rodnică pentru ţară. Nu voi intra în amănunte spre a arăta care au fost cauzele plecării noastre dela guvern.

Ceiace mă întristează, însă, este faptul, că năzuinţa noastră din opoziţie, de a convinge opinia publică, că fără ordinea de drept, fără legalitate şi continuitate nu se poate concepe prosperitatea statului, n'a fost încununată de succes.

Eram convinşi, că în ţara noastră trebuie introdus sistemul civilizaţiei apusene pentru respectarea legilor fără considerare la credinţa politică, socială sau de religie a populaţiei. Această acţiune n'a putut fi desăvârşită. Vroiam să transformăm respectarea dreptăţii şi legalităţii într'un obicei al pământului.

Din păcate însă guvernele care au urmat după noi, atât guvernul dlui Iorga

cât şi guvernul liberal, au călcat toate aceste drepturi.

Vom pedepsi pe cei abuzivi

În guvernarea noastră am împlinit mai mult decât ne puteam aştepta. Cu toate acestea ura politică a adversarilor noştri a transformat toate actele noastre în arme îndreptate împotriva noastră. De prezent ilegalităţile se ţin lanţ. Noi însă nu uităm, că la ilegalitate nu se poate răspunde cu o altă ilegalitate. Dar nici nu uităm că, cu conştiinţa curată, va trebui să aplicăm sancţiuni acelor cari au culez să-şi bată joc de sentimentele noastre de dreptate şi legalitate.

Ştim că în viitoarea noastră guvernare, care va veni cât de curând, trebuie să respectăm legile, dar vom fi necruţători şi vom reprimă şi vom pedepsi pe acei ce-şi bat joc de libertate, dreptate, conştiinţă şi naţionalism.

Deosebire de vederi

cu dl Al. Vaida

În Ianuarie 1933 am fost nevoiţi să ne retragem dela guvern din motive dure-roase pentru noi, iar în Aprilie 1933 a trebuit să-mi dau demisia din preşedinţia partidului. Am demisionat nu din cauza partidului sau a colaboratorilor mei, ci din cauză că n'am putut fi în linie cu credinţele mele şi cu ceea ce am propovăduit timp de 40 de ani.

Am găsit că e mai onorabil pentru mine, mai sănătos pentru partid şi mai salutar pentru ţară, să mă retrag dela preşedinţia partidului. Motivul acestei plecări a fost o profundă deosebire de vederi între mine şi dl Vaida Voevod.

Nu pot să pui la îndoială sentimentele de bună credinţă ale dlui Vaida Voevod. Dar când a fost vorba să aleg între credinţe politice şi consecvenţă pe deoparte, iar, pe de alta, prietenie, am preferat pe cele dintâi.

Un membru al partidului trebuie să se supună majorităţii, căci altfel nu se poate concepe organizarea de partid. Dacă punctul lui de vedere n'a fost acceptat (primit), trebuie să se supună, dar în ce-l priveşte trebuie să tragă şi urmările. Eu am preferat să mă retrag, declarând că susţin guvernul, dar nu pot purta răspunderea faptelor cari nu sunt potrivite cu punctul meu de vedere.

Foişoară de Paşti

Popa cu îmblăcii

de Dr. Ilie Daianu

Într-o după amiază de Prier plantam nişte brădişori în grădină. Badea Nicolae făcuse gropile, în şireag drept, şi acum aşeza brăduii, aduşi dela munte de un moş, care venea cu scânduri la oraş. Brăduii erau de vre-o doi anişori, smulşi de unde unde trebuie să fi fost foarte îmbulziţi, de n'au putut creşte mai săltaţi, ci au rămas nişte piticuţi. Acum eu priveam linia dreaptă, în care se înşiruie, răsăriţi ca de o schioapă din pajiştea înverzită, şi mă fermeca gândul cărării de plimbare, ce va fi umbrită, de aceste duble rânduri de copaci, verzi şi vara şi iarna.

Badea Nicolae, în genunchi, aşeza migălos, puieţii aceştia din muntii lui Celu, dar se pare că gândul îi umbla prin satul său natal. Micuţ şi prin cine ştie ce asociaţie de idei, îi evoca copilăria sa.

— Eram şi eu, un ţânc de copil, când am început să umblu pe la popa nost, şi să mă apropiu de cădelniţă, că eram vecini. Tata meu murise înainte de a-l putea cunoaşte. De aceea mă apropiam cu toată încrederea firească de părintele Popa Tuţu, cum îi ziceam. Că asta era vorba lui:

„dragu Tuţului“, hai la Tuţu, nu te teme tu de Tuţu tău... Ştii Dumneata, „tuţu“ şi „tătuţiu“, tot cam una vine.

— Ei, domnule, ce popă era popa nost! Umbla cu cioareci, ca toţi oamenii din sat, şi lucra la câmp, ca ori care, cu plugu, cu coasa, cu de toate; iar preoteasa, tot din sat dela noi, se purta româneşte; noi îi ziceam: „lele Ană“. Şi avea dela Dumnezeu, tot ce-i trebuia, după hărnicia părintelui nostru; că ţinea câte 12 boi în grajd, şapte vaci şi două iepe, cari umblau cu mânzi frumoşi după ele, mai mare dragu. Tot domni de ai mari îi cumpărau mânzii şi lua bani frumoşi pe ei. Şi avea o turmă de oi. Eu eram ciobarul turmei, până ce nu se „împreunau oile“, pe la Sângeorz.

— Mi-aduc aminte, că într'un an, (eram de vre-o zece ani), tocmai la Paşti, m'am dus şi eu la biserică, să iau „sfintele paşti“, ca creştinii. Când mi-o dat popa paşti, îmi zise: „Niculiţă, nu uita, să te duci cu oile mele în „coastă“, (avea o pădure acolo). Iaţă îţi dau două ouă, dragu Tuţului. Da, griji de mieluşei, să nu se acate prin tufele cu spini. Bagă de seamă după ei. Stai,

dragu Tuţului, că-ţi mai dau nişte ouă; astea pentru mieluşei. Poartă-le grijea!

— Aşa se îngrija Popa Todor, de turma sa, că nici în ziua de Paşti nu-şi uita de ea.

— Dar odată a păţit-o rău şi Popa Tuţu. I-au furat într-o noapte patru boi. Nu-i rămânea plugul jos pentru asta, că mai avea de două pluguri, dar era rău de pagubă. Cât ce a auzit de pacostea, ce l-a ajuns, şi-a luat merinde în desagi, şi o ploscă la oblânc, şi s'a suit călare pe Liză. Drept armă şi-a luat cu el îmblăcii, cu care se treera pe atunci grăul. Arme nu ţinea la casă, că era om evlavios, şi socotea cu păcat să ţie puşcă sau pistol. A plecat deci cu îmblăcii lângă el, făcându-şi sfântă cruce şi suspinând dela inimă: Doamne ajută-mă!

— Cât ce a eşit din sat, a luat drumul spre Cluj. Bănuia, că hoţomanii vor fi căutând să vândă boii la măcelarii din Cluj. Şi dă-i înainte pe urma boilor. Ori cu cine se întâlnea, cunoscut necunoscut, se opria şi întreba şi stiricea. Aşa şi în Cluj. A aflat dela o crâsmă, dintr'un om venit de către Câmpie, că boii au fost porniţi prin Apahida, spre Mociu, târgul câmpenilor. Grăbit şi cu nădejde în suflet, luă drumul spre Mociu, tot stircind şi adulmecând urma boilor.

— Aşa ajunge aproape de marele sat,

Ce deosebiri au fost?

Am cerut ridicarea stării de asediu și a cenzurei. Dl Vaida era de altă părere. Dar guvernele cari se referă la pilda guvernului Vaida, nu trebuie să uite, că dl Vaida a decretat cenzura, dar n'a aplicat-o și că a fost silit s'o introducă în fața unor pericole evidente.

Tot eu am cerut ca guvernul Vaida să nu încheie înțelegerea cu Geneva susținând că ea este nefolositoare. Am mai cerut o nouă lege de conversiune, care să rezolve definitiv chestiunea datoriilor țărănești. N'am putut obține acest lucru dela dl Vaida, iar liberalii au mers pe cărările noastre și au făcut cunoscută legea conversiunii, foarte criticabilă din multe puncte de vedere.

Acestea sunt împrejurările și motivele cari m'au silit să plec din fruntea partidului și nu-mi pare rău, căci, afirm și azi, căci niciodată în viață nu voi vorbi una și voi face alta.

De prezent avem 4 crize

Țara este de prezent bântuită de patru crize: criza morală, constituțională, națională și economică. — În fața pericolului acestei dezagregări trebuie să luăm măsuri pentru stăvilirea ei. Vom fi răspunzători, dacă nu vom găsi mijloacele necesare tămăduirii acestei crize. Avem un singur leac: programul partidului nostru, și un singur instrument care este partidul național-țărănesc. Trebuie să îndrumăm mersul statului după adevărata morală creștină evanghelică; instituțiile trebuie dezvoltate în baza programului democratic; monarhia trebuie să țină seamă de națiune și să nu uite, că drepturile purced dela această națiune.

Criza națională nu se poate tămădui decât prin aplicarea programului partidului național-țărănesc. În fața ideilor de bază ale acestui program, orice lozincă naționalistă (ca bună-oară numerus valahicus), lansată de oricine, nu reprezintă decât vorbe goale și fiecare om cu simțul realității vede, că numai prin aplicarea acestui program se va putea rezolvi criza națională.

Trebuie să fim solidari și să avem încredere în partid, în conducătorii lui și în programul lui. Pot exista deosebiri mărunte, ele nu contează. Nu ne grăbim să venim la putere. Mai bine cu un ceas

mai târziu, dar să câștigăm această putere, decât mai înainte.

Disciplină și respect

Fiecare membru al partidului are dreptul și chiar trebuie să-și spună părerea, dar are și datoria de a se supune majorității.

Convins că programul nostru va fi de cel mai mare folos pentru țară și pentru națiune, sunt sigur că partidul nostru va fi la înălțimea importanței istorice, pe care a avut-o, o are și o va avea în această țară. În continuare dl I. Maniu aduce mulțumiri dlor I. Mihalache, P. Halippa și Sauciu Săveanu cât și tuturor colaboratorilor săi din guvern, care i-au acordat sprijinul lor neprecupețit în cursul rodniciei sale guvernări.

În amintirea unei prietenii

Am și o datorie, dureroasă pentru mine, de a aduce mulțumiri și prietenului meu Vaida-Voevod, care mi-a dat sprijinul său în tot timpul cât am fost președintele consiliului de miniștri. Mă doare, că drumurile noastre s'au despărțit, dar am credința, că dragostea lui pentru țară și inima lui curată, îl vor sili să se reîntoarcă sub scutul partidului nostru, spre a se pune în serviciul partidului și al neamului.

Sunt sigur, că noul program al partidului, conducerea înțeleaptă și popularitatea de care ne bucurăm în masele largi ale populației, va face din acest partid cel mai puternic instrument de guvernământ. (aplaude îndelungate).

Închiderea primei ședințe

După citirea mai multor telegrame, din țară și străinătate, către congres, ședința a luat sfârșit la ora 1, urmând ca la ora 3 să se continue ședința a doua.

Ședința II

s'a deschis la ora 3½, după amiază, sub președinția dlui I. Mihalache, care anunță, că la ordinea zilei este discuția și votarea noului program al partidului.

Dl președinte Mihalache a făcut o interesantă și documentată expunere asupra programului. Din lipsă de loc nu putem da în întregime această vorbire. Dăm însă unele părți, după care lăsăm să urmeze hotărârile congresului, adăugând că în numerele viitoare vom mai reveni asupra celor discutate și hotărâte de congres. Dl preș. Mihalache a spus între altele:

Între cei sosiți era și un jurat al satului, din Cătina. Acesta înțelegând de ce e vorba, cu ajutorul oamenilor adunați, îi duseră în sat, cu boi cu tot la birău.

Era un domn bogat în Cătina, un Măria Sa, care era și primarul satului. El puse boii între ai săi, că erau frumoși, și ascultă apoi jalba părintelui, care-și povestea năcazul și pacostea.

— Bine, părinte, zise birăul, Măria Sa, da eu nu te cunosc. Boii rămân aci, feciorul ăsta la arest. Dumniata să aduci scrisori și martori din sat, dela primar și solgăbirău, că boii sunt ai dumnitale, și atunci: pace!

Toată Cătina fierbea de întâmplarea cu boii popii din Micuș. Dar nime nu-l cunoștea, nici măcar după nume. Popa, ca ori care sătean, nu prea ieșea din satul său. Avea el niște băieți la școli în Cluj, cari învățaseră câteva clase, dar nici lor nu le prea plăcea la școală, în străini, ci le era mai drag în sătucul lor. Unu se făcu cantor lângă tatăl său, că avea un glas dulce, ca Horia, altul a ajuns „birău” în Micuș.

Ori cum, era mulțumit popa Tuțu, că a oblicit unde-i sunt boii, și s'a întors acasă, să se înzestreze cu scrisori doveitoare.

Avea popa o slugă harnică și credin-

Punem piatră de hotar

În acest congres punem o piatră de hotar, între un regim vechiu care piere și unul nou care se naște.

Pentru moment, pe noi ne interesează mai puțin ziua când vom veni la putere. Ne gândim mai mult la condițiile, în care vom lua frânele guvernării.

Aceste condiții atarnă de puterea noastră de a învinge piedecile, de a deslega problemele ce stau la ordinea zilei, de a stăpâni situația, de a întrona stabilitatea. Pentru ajungerea acestor lucruri se cere forță, program și prestigiu.

Forțele oculte

S'a vorbit azi de forțele oculte (nevăzute, ascunse), cari stau în calea noastră. Și eu am amintit de ele, când am fost ales președinte. Problemele nu constă, însă, numai în faptul de a descoperi aceste forțe ci în găsirea mijloacelor de a le înfrânge. Trebuie să creăm această forță, care să biruiască puterile oculte. Aceste puteri au existat și există pretutindeni în lume, unde nu s'a găsit o forță de împotrivire. Noi vrem să trezim aceste forțe, în cadrul regimului constituțional. Noi vrem să îmbinăm cele două voințe: Regele și Țara și să învingem forțele oculte.

Votarea programului și a statutului

După interesanta și documentata expunere a dlui președinte Mihalache, punându-se la vot programul și apoi statutul, sunt primite cu unanimitate și aplauze.

Stabilirea tacticii

Dl preș. Mihalache cere congresului, să dea aprobarea, ca în ce privește tactica partidului, Comitetul executiv central să aibă putința de a lua măsurile ce le va crede de cuviință. — Congresul aprobă.

Hotărârile congresului

Luând cuvântul dl prof. univ. M. Ralea, a dat cetire, ca încheiere a dezbaterilor, următoarei moțiuni:

Congresul partidului național țărănesc, ascultând expunerea făcută de dl Ion Mihalache, președintele partidului, referatele raporturilor și al președintelui Sfatului parlamentar, asupra principiilor de bază ale programului, constată că noul program este așezat pe liniile ideologice, isvorâte din originile și rosturile ce i-au dat naștere.

Inspirat din adâncul simțului național,

Cătina. Acolo, într-o geană de pădure, într-o poiană ferită, sub o coastă de deal, dă de boii săi mult căutați. Era legat fiecare de câte un copac: zăceau și rumegau liniștiți, și nime în jurul lor. În tăcerea păduricii, în care doar păsările dădeau sunuri, parcă s'a speriat și părintele Tuțu. Se dă jos de călare, leagă iapa de un stejar și se apropie de boii săi și-i mângăie, pe nume, pare că i-ar săruta.

— Dragu Tuțului de Bodor... Paicu... Suru... Buru...!

Cum se uită în jur, neștiind ce să facă, iată vede de o parte, la umbră, un flăcău de ficior, întins pe spate și dormind dus...

Își pune jos îmblăciile, s'aruncă asupra ficiorului adormit și îl prinde de gât, strigând din toate puterile:

— „Tulai, ajutor, oameni buni, tulai, că mă omoară!” Adică tot popa de către pădure.

Zăpăcit de somn și strâns de gât, începe a zbiera și ficiorul, de durere și de spaimă, că vede mătăhala de om bărbos asupra sa. Nu știa, bietul, visează un vis urât ori doar e chiar aievea, că omul cu barba vrea să-i stângă viața.

Încleștați la luptă crâncenă, pe moarte pe viață, poate s'ar fi răpus unu pe altu, dacă n'ar fi alergat oamenii de pe hotar, să vadă ce se întâmplă în pădurice.

cioasă. Îi chema Ion Selișteanu, dar tot satu îi zicea: Buda. Era un burlac bătrân, cam de 50 de ani. Nu s'a însurat nici odată, tot slugă a fost pe la curți domnești și pe la găzdați. Acum de zece ani îl slujea pe părintele Todor, care-l avea drag și-l prețuia mult pentru harnicia și vrednicia cu care se purta. Toți boii îl cunoșteau, și pe întuneric, după glas. Mânzi și viteii umblau după el, ca după mama lor, că-i îngrijea, îi desmierda.

Când sosi acasă, într-o seară târzie, părintele Tuțu cât ce-și desfăcu îmblăciile dela oblânc, și-și desmormi picioarele înlemnite de atâta ședere în șea, începe să spuie, cum a umblat și cum și-a găsit boii.

— Acum însă e alt baiu, dragii Tuțului, că trebuie să-mi câștig scrisori, cu pecetea satului și a solgăbirăului, ca să dovedesc, că boii sunt ai mei. Ori să duc, acolo, la Cătina, doi martori, care să mărturisescă pentru mine. Nu-s destul de zdrobit, de atâta alergare și zoală, acum cu toate bătrânețele, să bat alte drumuri, ori să duc doi martori atâta cale, până în fundul Câmpiei, la Cătina!

— Las părinte, zise sluga credincioasă Buda, nu te supăra, că vin eu cu sfînșia ta, și de nu ți-oi scoate boii, să nu-mi dai nici o simbric. Te slujesc în cinste cât oi mai avea zile pe pământ.

încălzit prin fireasca legătură cu pământul strămoșesc al Patriei, acest program prezintă Țării căile și mijloacele, prin care se va reorganiza pe temelile lui firești, noul statut al României de mâine și prin care se va pune în valoare uriașa energie națională, al cărei izvor curat îl constituie țărănimia.

Statul țărănesc

Pornind dela constatarea, că nu pot ține piept curentelor distructive decât acele state a căror alcătuire reflectează în totul structura poporului și nevoile lui, socotim că singura formă organică și trainică, pe care o poate avea statul român, este cea țărănească în înțelesul solidarizării tuturor intereselor și claselor în jurul țărănimii.

Un astfel de stat național-țărănesc este o cheazășie pentru trăinicia granițelor și a unității noastre naționale și o pavază împotriva curentelor anarhice și extremiste. Conservarea statului românesc și întărirea vieții naționale prin proclamarea primatului țărănimii apar astfel ca elemente coordonate ale țărănismului.

Țărănism și naționalism

Țărănismul constituie adevăratul naționalism, acela care se întemeiază pe forțele creatoare ale poporului românesc, întărite prin încadrarea lor în statul românesc, eliberat de sub dominațiunea coalițiilor de interese particulare. În mod implicit, țărănism înseamnă naționalism. O convingere adâncă, inspirată de un patriotism constructiv, ne duce la concluzia că problema națională nu poate fi deslegată decât prin ridicarea și întărirea reală a elementului autohton (român) și nu prin prohibiri și opriri fatal artificiale.

Statul național-țărănesc nu se poate desvolta în mod natural și armonios fără colaborarea directă a tuturor forțelor sociale, economice și naționale ce-l compun. O astfel de colaborare nu este cu putință decât în cadrul unei reale democrații naționale, pe însăși natura sa țărănească, completată cu consultarea și colaborarea grupărilor de interese economice și sociale, a competențelor tehnice și cu primatul națiunii române ca element majoritar de bază.

Deosebirea între noi și alții

Între organizarea fascistă a statului bazată pe atotputernicia corporațiilor, de importanță secundară în țara noastră și

Statul sovietic fundat exclusiv pe proletariatul industrial, noi așezăm statul național țărănesc, care nu înseamnă dictatura ori tirania țărănimii, ci numai primatul ei în colaborare cu celelalte grupări și clase naționale.

Dacă acesta este temeiul programului nostru, trebuie să recunoaștem cu hotărâre, că el se îmbină în mod armonios cu ideea democrației țărănești, pe care partidul național-țărănesc o consideră drept un postulat fundamental al vieții politice românești.

În fața liberalismului român, care a formulat și justificat drepturile absolute ale individului, fără însă a le respecta cu adevărat vreodată, programul nostru proclamă întâietatea intereselor sociale și naționale, din care decurge dreptul cetățeanului, pe care îl vom respecta întotdeauna.

Munca — izvor de câștig

În fața capitalismului liberal exploator al muncii, noi ridicăm la rangul de principiu suprem *munca*, din care facem izvorul oricărui drept.

În frământarea vremurilor, care răstoarnă așezări subrede și forme hibride de organizări politice, afirmăm încă odată, că respectarea monarhiei constituționale este o necesitate primordială pentru Statul nostru. Abaterile, sub orice formă, dela principiile de bază ale pactului nostru fundamental, pot produce periculoase frământări urmate de consecințe dăunătoare țării.

Drepturile Coroanei și ale Națiunii

Respectuoși deopotrivă față de drepturile Coroanei și de cele ale Națiunii, înțelegem să afirmăm hotărât necesitatea unei desăvârșite și directe unități între Popor și Coroană, pe care poporul o încunjoară cu dragoste și devotament.

În cadrul liniilor mari ale acestor principii, congresul primește în totul propunerile de organizare politică și administrativă ale statului, înscrise în program.

Funcționarea normală a Statului, presupunând însă control și sancțiuni, partidul național-țărănesc va organiza cu multă grijă justiția țării, pentru a o face potrivită atât nevoilor de dreptate și de răspundere efectivă a fiecăruia pentru actele sale cât și a sancționării abuzurilor acelora, care joacă un rol în treburile publice.

În cealaltă dimineață, când răsăria soarele după dealul Micușului, doi călăreți ieșiau din sat. Nu se deosebiau unu de altu, decât că unul avea barbă mare, stufoasă, și avea cisme înalte în picioare, iar celălalt era cu clop de paie în cap, și încălțat cu opinci. Era popa Todor Blaga cu servitorul său Buda.

De astă-dată Popa Tuțu nu-și mai luase îmblăcii. Se încredea în Buda pentru orice întâmplare.

Ajunși la Cătina înaintea Măriei Sale, birăul satului, părintele se închină smerit, și spuse, că iacă, a venit cu martorul cel mai bun, cu servitorul său, care cunoaște boii... de când erau viței, că de 10 ani e la el.

— Nu-i destul, părinte, zise Măria Sa, legea cere doi martori, dacă n'ai scrisori cu peceți.

— Să fie cu iertare, la Măria Sa, (luă Buda cuvântul, cu clopul de paie în mână), ca să grăiesc și eu o vorbă, dacă n'o fi cu bănat. Lăsați-mă, să mă apropiu eu de boi, ori unde or fi...

— Sunt în ciurdă, la pășune, cu boii mei...

— Măria Sa, lăsați-mă să mă duc aproape de ciurdă, și de nu vor veni boii singuri la mine, atunci n'avem boi pe aici.

Mirat, birăul din Cătina primi fâgășul, și se duseră cu toții în câmpul de

pășune... Era într'amiază. Lângă o fântână cu cumpănă, boii erau în zăcătură, la mierz. Ca vreo sută de boi albi, cu coarne mari și încărligate. Din când în când își săltau coarnele apărându-se de muște.

Din ceata domnilor iese Buda și se apropie de zăcătoarea boilor. Își luă pălăria de paie în mână, și făcând ca și când ar scutura grăunțe în pălărie, începe să strige boii pe nume și să le vorbească, așa cum le grăia el pe acasă, în curtea popii Todor.

— Na Bodor, na! Na Paicu, Paicușor, Hai Suru-Buru, na, la tetea, na!...

De colea, dintr-o margine a ciurdei tihnită în mierz, câte un bou își ciulea urechile spre omul cu pălăria de paie. Apoi unul începe a mugii, și se ridică încet în picioare pornind spre Buda, care nu înceta a-l chema, desmierdător, pe nume...

Se mai ridică alți trei boi, și veniră la el. El îi îmbrățișe pe după grumazi, îi prinse de coarne, și boii își întindeau limba să-i lingă mâna și clopul de paie... Toți îl impresurară de patru părți, și-și plecau capul să-i scarpine între coarne... Era parcă o îmbrățișare fericită acelor ce pierduți au fost și s'au găsit în jurul paznicului lor drag.

— Ai dreptate, poryntie, iați boii și

Țărănime cu bunăstare

Conștient de menirea sa istorică, partidul național-țărănesc își dă seama că Statul național și țărănesc nu se va înfăptui decât printr'un țaran cultivat, sănătos și cu bună stare economică. De aceea congresul este satisfăcut de înscrierea în program a preocupărilor culturale menite să înlăture analfabetismul și să pregătească un cetățean conștient de drepturile și îndatoririle sale. În special își pune nădejdea în școlile superioare țărănești menite să schimbe fața culturală a satelor și al cărui început s'a făcut în țara noastră.

Socotite drept factori fundamentali, în noul Stat național și țărănesc, scoase din vechiul tăgaș al rutinei și al lipsei de legătură cu viața reală a satelor noastre. Biserica și Școala va forma un punct central de preocupări al guvernărilor noastre.

În legătură cu opera de cultivare a sufletului, va trebui să meargă și grija pentru sănătatea poporului. Sporirea puterii de viață și de rezistență a țărănimii vor călăuzi noua organizare sanitară, în care medicul și organele sale ajutoare vor trebui să înceteze de a se considera simpli funcționari cu îndatoriri legale, ci adevărați apostoli, alături de preoți și învățători.

Viitoarea organizare economică

Preocupat de ridicarea economică a țării, de restabilirea echilibrului, de principalele ramuri de producție și de răspândire a unei stări materiale în straturile largi ale populațiunii, partidul național-țărănesc va da Statului putință de a interveni direct și în mod coordonat, în activitatea economică privată, îndrumând-o și controlând-o, pentru a evita exploatarea celor slabi și a împiedeca constituirea de monopoluri particulare, luând chiar asupra sa unele forme de producții industriale.

Totuş conștient de valoarea inițiativei individuale, partidul național-țărănesc o va încuraja, o va încadra într'un plan general corespunzător intereselor obștești.

În acest scop, partidul național-țărănesc își va concentra în mod special atenția asupra organizării cooperației pe care o consideră drept forma economică fundamentală în sectorul agricol al economiei naționale.

Agricultura și industria

Congresul ia act cu satisfacție de pre-

ți-i du acasă, zise primarul din Cătina.

— Vezi Măria Ta, cum se adevărește vorba Românului, care zice: lungă-i limba bouului și nu poate grăi...

— Lasă' că boii dumnitale au grăit, și au făcut mărturie, că-s ai dumnitale... Dar nu mi-ai da mie pe Ion, că l'aș lua la mine, lângă boi?

Părintele n'a mai răspuns, ci s'a grăbit la Ion, ca să-i spue: Hai, dragu Tuțului, să ne ducem boii acasă!...

Așa isprăvi Badea Nicolae povestea, când isprăvi cu pusul Brazilor. Și eu, mulțumit, îi zisei: Bună poveste mi-ai spus. De se vor prinde brăduii aceștia dela munte, te voi pomeni și pe dumneata și povestea ce mi-ai spus-o. Aș vrea, ca și dumneata așa să îndrăgești și să-mi îngrijești brazil și toți pomii din grădina, cum îngrija boii sluga părintelui Todor.

M'am uitat, pe urmă, în șematismul istoric dela Blaj, și am constatat, că popa Todor a păstorit în Micuș dela 1830—1878, și că el era fiul preotului Marian Blaga, care, și el, era fiul antecesorului preot, popa Ioan Blaga, care funcționa până la 1800. Înaintea acestuia fusese popa Toma Călugăru, despre care Șematismul nu știe, dar îl pomenește o însemnare, pe o foaie din „Psaltirea” dela Râmnic, scrisă la 1792.

Dr. Ilie Datanu

ocuparea specială a programului, referitor la regimul agrar și problema agriculturii în genere, care trebuie să fie producția primordială în economia noastră națională și care vede mijlocul cel mai potrivit de dezvoltare și întărire a proprietății economice țărănești.

Congresul constată de asemenea, că programul urmărind buna îndrumare a tuturor activităților economice, prevede măsuri pentru încurajarea industriei, preocupându-se de aproape și de mica industrie țărănească, de meseriile naționale și micile industrii caznice neglijate până acum. Aprobă cu deplină mulțumire hotărârea de interzicere a cartelurilor și înțelegerile întreprinderilor industriale, cari urmăresc specularea consumatorilor.

Deosebirea între prețurile produselor industriale și cele ale produselor agricole și țărănești constituie punctul central al exploatarea țăranilor și agricultorilor. Țăranul cumpără la preț de monopol și vinde la preț de concurență.

De aci urmează o ruină fatală pentru economia țărănească. Reajustarea prețurilor industriale, la prețurile agricole va forma preocuparea de bază a partidului nostru.

Pentru industria națională

Congresul ia act de soluțiile continue în program, privitoare la protecția muncitorilor de toate categoriile, atât dela țară cât și dela oraș și în special de românizarea personalului de muncă și conducere în diferite întreprinderi.

Înțelegând necesitatea unei sănătoase politici financiare, congresul aprobă în întregime programul de politică monetară și bugetară, exprimându-și convingerea, că numai în măsurile chibzuite înscrise în el se va putea îndeplini întărirea financiară a țării. În special primește cu satisfacție accentuarea politicii de credit țărănesc și reorganizarea Băncii de emisiune, pe alte baze, care să-i dea o structură nouă, potrivită condițiilor specifice ale țării.

Politica noastră externă

Congresul își exprimă întreaga sa aprobare față de conducerea partidului pentru politica externă urmată de partid și îl invită să o ducă mai departe pe liniile concretizate în program.

În afară de orice preocupare de partid și considerând ca o supremă datorie a sa, congresul se declară complet satisfăcut de grija permanentă a partidului pentru apărarea națională, pentru înzestrarea ostirii cu armamentul necesar și pentru pregătirea morală și materială a națiunii armate, grijă ce-și găsește un puternic răsunet în noul program.

Congresul partidului național țărănesc este convins, că realizarea integrală a noului program este menită a clădi un așezământ de Stat vrednic de aspirațiile și jertfele generațiilor perindate în decursul veacurilor cu gândul la o Românie Mare din punct de vedere politic și sufletească.

Înfăptuirea programului

Realizarea unui astfel de program va fi grăbită prin trezirea și folosirea tuturor energiilor și valorificarea întregului material de muncă națională, fizică și intelectuală, pe baza unui vast program de lucrări publice, ce completează programul general supus aprobării congresului.

Desvoltarea acestui capital de muncă națională, astăzi amortit, este menită de asemenea să mărească volumul avuției naționale și să-i sporească cantitatea și prețul, spre beneficiul și al cetățeanului particular și al veniturilor generale ale Sta-

tului. Suntem satisfăcuți să aflăm, că o serie de măsuri tehnice și financiare sunt studiate în acest scop și urmează să fie aplicate în momentul potrivit.

Având în vedere considerațiile generale, congresul general al partidului național-țărănesc primește în întregime toate propunerile înscrise în proiectul de program.

Aprobă toate hotărârile comitetului central executiv, referitoare la tactica partidului, imputernicindu-l de a stabili mai departe liniile tactice pe care se va desfășura ulterior activitatea partidului.

Aprobarea statutului partidului

Congresul partidului național țărănesc, având în vedere că orice crez și orice program nu se poate realiza decât printr-o luptă organizată și disciplinată, prin unitate și execuție, pe baza unor norme clare și bine stabilite, având în vedere că în chip special se impune o acțiune unitară și disciplinată în vederea realizării unui stat nou reeșit dintr'un nou program; având în vedere că noul proiect de statut este menit să asigure o astfel de acțiune coordonată și disciplinată pe baza de program, aprobă statutul în întregime sa.

Având desăvârșită încredere în forurile sale conducătoare și în dl Ion Mihalache, președintele său, căruia îi exprimă omagiul și recunoștința sa pentru noua îndrumare dată partidului, pentru reînsoțirea ideii național-țărănești, pentru munca sa uriașă și strădania de a ridica partidul pe cea mai înaltă culme a strălucirii lui, congresul ratifică toate hotărârile luate de Comitetul central executiv și de delegația permanentă, exprimându-și mulțumirea pentru felul cum a decurs faza de organizare și activitatea lăuntrică a partidului s'a încheiat, partidul fiind astăzi pregătit pentru a porni la răsturnarea regimului și la o nouă organizare a țării.

Slaba guvernare liberală

După un an și jumătate de cărmuire liberală, trebuie să constatăm cu durere, că la conducerea țării se găsește un guvern în neputință de a face față împrejurărilor și de a opri mersul vertiginos spre dezastru.

Activitatea sa de până acum n'a avut alt rezultat simțit, decât înrăutățirea finanțelor țării, dovadă marele deficit bugetar cu care se încheie anul trecut, deprecierea crescândă a puterii de cumpărare a monedei noastre și scumpirea rapidă a vieții, fără nici o compensație față de utilizarea muncii și remunerația ei.

Diferitele măsuri hotărâte și contra-mandate rând pe rând au urmărit desechilibrul între prețurile mărfurilor industriale care s'au scumpit mereu și produsele agricole care rămân staționare. Disperarea agricultorilor a ajuns la maximum. Sporirea impozitelor de tot felul, care apăsă greu asupra populației, o închiziție fiscală de o sălbătăcie necunoscută până astăzi, nu pot înlătura urmările dezastruoase ale unei politici economice haotice și nechibzuite.

În această situație alarmantă pentru țară, apare un singur punct caracteristic al politicii guvernului și anume: prosperarea băncilor liberale, suflul nou de viață pe care l'au dobândit cu ajutorul bugetului. Vechea politică de îmbogățire din bugetul Statului a unei plutocrații de partid, practică de liberali în trecut, e azi realizată cu maximum de profit. Subt diferite pretexte instituțiile liberale au căpătat daruri considerabile din avutul public.

Cenzura și starea de asediu

La nemulțumirea generală a poporului, partidul liberal răspunde cu cenzura și starea de asediu, singurele forțe prin care au guvernat în trecut și prin care se mai poate menține astăzi la guvern.

Toate aceste simptome grave, arată neîndoios că regimul liberal, condamnat prin propriile sale greșeli, e intrat în agonie.

Conform principiilor și practicei constituționale, guvernul trebuie să aibă încrederea țării și a Coroanei. Dar prin practica comisiilor interimare menținute în mare parte, guvernul evită să consulte corpul electoral. Pe de altă parte tratează alegerile județene și comunale pe care a binevoit să le efectueze până acum, precum și cele parlamentare parțiale, dovedesc cu prisosință, că guvernul a pierdut încrederea țării și cea mai mare parte din popularitatea sa. Deaceia el trebuie să tragă consecințele firești, plecând dela putere, pentru a nu silui voința poporului și a nu încerca prea mult puterea lui de răbdare.

Partidul național țărănesc pretinde puterea

În fața lipsei de orientare programatică și a haosului produs în gospodăria și administrația țării, se ridică puternic partidul național-țărănesc, care pe baza noului program și a încrederii pe care i-o acordă țara, pretinde puterea, declarând că își asumă răspunderea redresării morale și economice a țării și se obligă să ridice țărâna la o situație economică înfloritoare, cu altă ordine morală și o nouă disciplină a muncii naționale, de care se va resimți întregul edificiu al Statului nostru.

Nu cerem prin aceasta o simplă și banală schimbare de guvern. Voim să instaurăm un nou regim și o nouă ordine de viață. Revendicăm puterea pentru a-i schimba structura și o mentalitate perimată, pentru a le înlocui cu o nouă alcătuire socială. Pornim, așa dar, la o campanie de dărâmare a unui edificiu putred, căruia voim să-i substituim singura construcție firească și organică pe care o cerem în mod necesar condițiile de viață ale poporului nostru.

În consecință, congresul partidului național-țărănesc declară începerea campaniei de răsturnare a guvernului liberal și imputernicește conducerea centrală să întocmească planul de acțiune și să-l pună în aplicare neîntârziat și cu toată energia.

Pusă la vot această moțiune a fost primită cu unanimitate și cu aplause îndelungate.

După aceea a luat cuvântul dl dr. Lupu, îndemnând pe cei prezenți la activitate intensivă pentru înfăptuirea celor cuprinse în noul program.

Cel din urmă a vorbit dl președinte I. Mihalache, mulțumind tuturor pentru activitatea depusă și încheind astfel: „Ați consfințit azi lucrările de până acum, ați pus bazele celor din viitor. Deci, cu inimă sus, spre isbândă! Declar congresul închis”. — Așa a luat sfârșit ultima ședință. A doua zi, Marți, a fost o mare adunare publică a aderenților din București, tot în sala Rio.

„Săptămâna Cărții”

se va aranja anul acesta dela 12-20 Mai. Cu acest prilej amintim, că Librăria „Foaia Poporului” primește de pe acum orice comanda de cărți, cari se vor livra în „Săptămâna Cărții” cu rabatul de 20%. Grăbiți-vă a cerceta cataloagele și a vă prenota ce doriți să aveți.

INFORMATIUNI

REDACȚIA „FOII POPORULUI” se adresează cu toată dragostea către vrednicii ei abonați și cititori, salutându-vă cu creștinescul

„HRISTOS A INVIAT”!

Acelaș salut binevestitor îl adresează și colaboratorilor și binevoitorilor ei. Tufuror le mai pottim din suflet, ca Sf. Sărbători să le petreacă în cea mai deplină tihnă și mulțumire sufletească.

DELEGAȚII AI JUD. SIBIU la congresul general al Partidului Național Țărănesc au fost: Dr. L. Borcia și Nic. Bratu, foști senatori; Dr. Ier. Stoichița, fost deputat; Patrachie Marcu, asesor consistorial; Ioan Isaicu, prof. și protopop unit; Dr. Ioan Popa, avocat; inginer Eugen Comșa și Dr. Ioan Geleriu, avocat. Supleanți: Ioan Aleman, ing. silvic în pens.; Dr. Liviu Ionașiu, medic.

TELEGRAME de felicitări cu 50 la sută reducere, se pot da în toată țara, cu începere dela 21 Aprilie până la 1 Mai 1935 inclusiv.

CONSTITUIREA partidului dlui A. Vaida va avea loc — după ultimele știri — la București în ziua de 12 Mai.

† ILIE FLOAȘIU, mare comerciant în Sibiu, a încetat din viață la Viena, unde se dusesse să-și caute de sănătate. Rămășițele pământești au fost aduse acasă și depuse în cimitirul central din Sibiu, Duminecă 21 Aprilie c. Răposatul s'a născut în Galeș, lângă Săliște, având un tată harnic, țaran ce se ocupa și cu negustoria, căreia s'a dedicat și el. În anul 1889 a deschis o prăvălie de coloniale în Mercurea Sibiului, unde a început să facă comerț și cu vinuri. După războiu, în anul 1920, a cumpărat în Sibiu casa din strada Regina Maria, unde s'a mutat și a deschis o mare prăvălie de coloniale și manufactură, fiind acum ajutat pe lângă o harnică soție și de fiul Ilie Floașiu. În răposatul Sibiul pierde un cetățean vrednic, iar elementul rămânesc un bărbat care a produs dovada vie a hărniciei românului. În semn de ultim adio, l-a condus la groapă un foarte număr public. După serviciul religios, oficiat de 4 preoți, a vorbit părintele-protopop Cioran, apoi dl senator Niculescu-Ritz în numele Sfatului Negustoresți, dl Ioan Schitea din Avrig în numele negustorilor din jud. Sibiu și dl Nicolae Dragomir în numele soc. „Vinicultura”, al cărei fondator și președinte fusese mai mulți ani. — Fie-i veșnică amintirea!

600 CASE NOUI se vor construi în București în lunile viitoare. Atâtea autorizații au fost date până acum, dintre care cele mai multe pentru case cu 3—4 etaje. La aceste lucrări se vor întrebuința cam 20 mii de lucrători. — Construirea atâtor case e o dovadă, că în București sun bani destui.

CUMPĂRĂTURI DE LEMNE în Jugoslavia face de prezent Italia. Se cumpără lemne de foc și cherestea. Pentru scopuri militare în Abisinia, Italia are nevoie de însemnate cantități de scânduri, al căror preț este acum în urcare în Jugoslavia. — Așa este: pregătirile de războiu aduc totdeauna căutarea multor mărfuri.

O BANDĂ DE HOȚI, care mai pe urmă a furat în comuna Daia, a fost prinsă în pădurea Ghijasei de jos și înaintată parchetului din Sighișoara. Banda era formată din țiganii Rafailă Căldărar din Netotu și Banea Căldărar din Pojorta, împreună cu alții. Hoții au fost prinși de jandarmii din Buia.

BĂILE BUZIAȘ

(NAUHEIMUL ROMÂNESC)

Cu renumitele sale surse foarte bogate în Acid carbonic, radioactive și feruginoase, cu efecte mari în **Boli de inimă** aortite, arterioscleroze, hipertensiuni, boli nervoase, **Boli de femei** anemii etc.

Hoteluri și pensiuni de primul rang.

Confort modern.

Prețuri moderate.

Bucătărie și dietetică specială.

Strand cu plaje și bazin, nou construite în condiții moderne.

Reducere de 50% pe liniile C. F. R.

Muzica militară permanentă.

Cură cu pașal prin birourile „Europa” de voiaj.

Salon dela 15 Malu până la 1 Octomvrie.

Prospecte la cerere.

Direcțiunea **Băilor Buziaș** (Banat)

CUTREMURELE IN JAPONIA nu mai au sfârșit. Acum câteva zile, un groaznic cutremur pe insula japoneză Formosa, a cauzat moartea a peste 3000 persoane, vreo 12.000 răniți și cam 10.000 locuințe distruse. Primul cutremur a fost Vineri 19 Aprilie. Duminecă 21 Aprilie a fost un nou mare cutremur, iar cutremure mai mici au fost peste treizeci. Bieții locuitori rămași în viață au teamă să mai intre în locuințele lor.

PREȚUL ZAHĂRULUI. Primăria orașului Sibiu face cunoscut următoarele: Cu începere dela 12 Martie 1935 prețul maximal al zahărului se fixează în modul următor: zahăr tos 29 Lei 1 kg., zahăr cubic 31 Lei 1 kg., zahăr tos dublu rafinat 29,25 Lei kg., zahăr farnic, căpățini, perle și griș 30 Lei kg., zahăr cubic englezesc 32 Lei kg. Sibiu, 19 Aprilie 1935. Președintele Comisiei Interimare: dr. Piso, p. Secretar general: dr. Fograscher.

113 MII PERSOANE au murit de malarie (friguri) în insula Ceylon a Indiei, în timpul dela 1 Nov. 1934 până la 31 Martie 1935. — Multă nerânduială și lipsă de medici trebuie să fie pe acolo.

Dacă spatele te doare,
Dacă capu-ți arde în foc,
Ai înțepături în șale,
Nici nici poftă de mâncare,
Ai „Diana” — ai noroc.

LA GRIPA: cu gargară. La durere de cap: comprese. La dureri: fricțiuni cu „Diana”.

NUMERI DE PROBĂ se trimit la cerere gratuit.

INVITARE. Reuniunea „Sfânta Maria” a Femeilor Române Unite, din Sibiu, invită la Reprezentația teatrală împreună cu dans ce se va aranja, sub conducerea d-lui D. Axente, Luni 29 Aprilie 1935 (a doua zi de Sf. Paști), în sala dela „Unicum”. Inceputul la ora 9 seara. Prețuri populare. Se va juca frumoasa piesă **Sfârșitul Pământului**, comedie în trei acte de Victor Eftimiu. Venitul e destinat pentru ajutorarea săracilor și pentru biserica ce se va zidi în Sibiu, cartierul Lazaret.

CONVOCARE Membrii societății române de înmormântare din Sibiu sunt rugați a se întruni în adunarea generală ordinară ce se va ținea Duminecă 5 Mai 1935 la orele 11.30, în sala festivală a Reuniunii meseriașilor români din Sibiu (Str. Bruckental 17), cu următoarea ordine de zi: Bugetul general despre activitatea societății în 1934; bilanțul și inventarul pe 1934; Bugetul pe 1935. Sibiu 25 Aprilie 1935. Timotei Popovici, președinte.

PENTRU FRIZERI. Ministerul Muncii a aprobat, ca frizeriile să fie deschise Luni, a doua zi de Paști, până la ora 12 amiază, cu obligația să fie închise a treia zi de Paști de la aceeași oră.

MICII INDUSTRIAȘI și meseriași, filiala Sibiu, au ținut, în ziua de Sf. Gheorghe, o adunare de protestare contra impozitelor prea mari și a diverselor taxe. Adunarea, care a avut loc în sala mare a primăriei, a fost prezidată de dl T. Cirebea. Au vorbit d-nii Cirebea, I. Zeck, I. Goguță, I. Florescu și alții.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor responsabil: H. N. BRATU.

Cele mai practice și ieftine cadouri
puteți să cumpărați numai la: **Emil Höchsmann** Bijoutier, Sibiu, str. Regina Maria 41

PENTRU PRIMĂVARA 1935

„GALLIA”

16159

PREZINTĂ UN ASORTIMENT DE
MĂTĂSURI CU ADEVĂRAT
EXTRAORDINAR

Sucursale: Sibiu, str. Regina Maria 34
Brașov, Piața Libertății 3

Loteria ziariștilor se va ține la 12 Malu 1935.
Câștigul principal Lei 250.000. Un loz costă numai Lei 50. Trimiteți la Banca Iliescu S. A. Cluj timbru fiscal sau postal în valoarea de Lei 57 și imediat veți primi un loz.

„TRANSSYLVANIA“

Societate generală de Asigurare pe acții, SIBIU

Este cea mai veche întreprindere din țară și a fost înființată în anul 1868, ca o instituție de asigurare cu răspundere limitată, având un capital social de 300.000 lei.

Scopul urmărit de ea dela început a fost protejerea industriei și a economiei populare.

În anul 1917 cooperativa „Transsylvania” bancă de asigurare s'a transformat în societate anonimă, având un capital de Kor. 2.800.000 — (mai târziu Lei 1.400.000) —

În anul 1921 capitalul s'a majorat la Lei 1.700.000, ajungând în anul 1925 la Lei 3.000.000 —

În decursul anilor și în special după războiu, afacerile au luat o dezvoltare destul de importantă și această împrejurare a adus societatea la starea înfloritoare și consolidată de astăzi.

Bine condusă și administrată, pe lângă clientela a crescut și capitalul care astăzi este de Lei 12.000.000 deplin vărsat, iar rezervele după cum arată ultimul bilanț au ajuns la suma de Lei 127.127.638 —

Instituția posedă în cele mai importante orașe din țară imobile mari, ale căror număr a crescut în ultimul timp cu un palat în București și un nou imobil mare în Sibiu.

Societatea activează mai ales în Ardeal, Banat și Bucovina, iar nu de mult a început să-și extindă raza de activitate și în Vechiul Regat.

Instituția are înființate Direcțiuni Regionale la București pentru Vechiul Regat, Cernăuți pentru Bucovina, Basarabia și o parte din Moldova și la Timișoara pentru Banat. Afară de acestea are reprezentanțe generale în următoarele orașe: Arad, Bistrița, Brașov, Cluj, Medias, Oradea-Mare, Sibiu, Satu-Mare, Sighișoara, Sighetul-Marmatei și Târgu-Mureș. În localitățile mai mici și la sate are agenți principali sau speciali. Cu o astfel de organizare se poate spune cu drept cuvânt că societatea „Transsylvania” activează pe tot cuprinsul țării.

„Transsylvania” Societate Generală de Asigurare pe acții, fiind în legătură cu puternice instituții de reasigurare, este în situația de a prelua în asigurare orice fel de riscuri și ori cât de mari.

Ea contractează asigurări contra pagubelor survenite din: incendiu (foc) și trăsnet, stricăciuni la mașini în întreprinderi industriale, șomaj (încetare forțată a activității întreprinderilor), grindină (ghiață), furt prin spargere, accidente de automobile, răspundere civilă, accidente de persoane (invaliditate și moarte), geamuri, asigurări de viață, transporturi etc.

Cu toată criza care s'a accentuat în special în ultimul timp și chiar cu aplicarea legii de conversiune, dacă examinăm bilanțul încheiat de această societate constatăm, că pe anul 1934 ea a dat un beneficiu net de Lei 3.183.873 — sumă care întrece beneficiul dat în anul anterior.

Deși legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane prevede pentru amortizarea pierderilor survenite cu aplicarea ei, un termen de 5 ani, totuși din primul an „Transsylvania” a amortizat 25% din aceste pierderi.

Față cu situația arătată mai sus și ținând seama de bonitatea ei nu putem decât recomanda interesatilor aceasta societate de asigurare care-și are sediul în Sibiu, strada Regina Maria Nr. 1—5.

Abonați „Foaia Poporului”!

APOLLO - SIBIU

Gustav Fröhlich

în creația sa cea mai recentă

BARCAROLA

Cel mai mare Ufa-Film cu

LIDA BAAROVA, WILLY BRINK, HUBERT von MAYARNIK.

Jurnal nou!

Duminecă, Luni, Marți ora 11 a. m.

PATT și PATACHON

Sărbători fericite dorește Direcțiunea.

Cărți literare! Rechizite efține!

Tot felul de caete, pe hârtie fină și simplă, Blocuri de desen, creioane, penițe, precum și toate rechizitele trebuincioase la școală, le aflați în mare alegere și cu prețurile cele mai convenabile numai la

Librăria „Foaia Poporului”, Sibiu

200
de lei... înseamnă foarte puțin...

Reînnoiți-vă lozurile fără întârziere...

Tragerea: 15 Maiu 1935

Un sfert de loz la Loterie,
tot de 200 de lei,
înseamnă milioane!!!

Nr. 192/935

16196

Publicație de licitație

Pentru aprovizionarea Orfelinului „Principele Mircea”, Sibiu, Târgul Cailor Nr. 6, cu pâine, carne și derivate, untură topită, lapte și articole coloniale necesare pe anul 1935—36, la 11 Maiu 1935, orele 10 dimineața, se va ține licitație publică conform Art. 88—110 L. C. P. și caetul de sarcini.

Direcțiunea

Boția

Cine vrea să scape de patima aceasta urticată să înțeleagă „Antibetunul Verit” scutit legal, preparat de mult încercat, care desigură de băuturi spirtoase. Fără gust se poate da pătimăului fără știrea lui. Măști și scrisori de recunoștință. 2 flacoane 300 lei. Speșele poștale și ambalaj în regie proprie la Farmacia „Vulturul Alb” Lugoj, No. 34, Banat.

30

Tablouri Istorice

(Colecțiunea ȘARAGA)

ca

Material didactic școlar

mărima 25×35 cm.

reprezentând pe:

Trăian, Decebal, Radu Negru, Dragoș Vodă, Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, Vlad Tepeș, Neagoe Basarab, Ioan Vodă cel cumplit, Petru Șchiopul, Mihai Viteazul, Radu Mihnea, Matei Basarab, Vasile Lupu, Constantin Șerban, Constantin Brâncoveanu, Dimitrie Cantemir, Grigore Al. Ghica, Horea, Prinderen lui Horea, Tudor Vladimirescu, Ștefan Călimăș, Alexandru Ghica, Mihai Sturza, Gheorghe Bibescu, Barbu Știrbei, Alexandru Ioan I. Cuza, Mihail Kogălniceanu, C. A. Rosetti și Ioan C. Brătianu.

Seria completă Lei 600.

Comenzile trebuiesc însoțite de suma de Lei 600 — plus Lei 15 — pentru port, trimiși prin mandat poștal la

Librăria „FOAIA POPORULUI” Sibiu.

SPUNETI toatăseana când comandați sau cumpărați ceva, că ați citit înscănatul sau pu- blicația în „Foaia Poporului”

Deschiderea în 28 Aprilie

a băilor sărate, de iod—pucoasă

Mercurea — Sebeș-Alba

băi tămăduitoare pentru piatră la rinichi, tot soiul de reumatism.

Loc de excursiuni pentru reuniuni și societăți

Deslușiri dă Fabrica de ciorapi G. B. L. Sebeș-Alba.

În atențiunea domnilor Notari, Primari și Consilieri Comunali

În tipografia „Solia Dreptății” din Orăștie a apărut:

• LEGEA PENTRU ORGANIZAREA FINANTELOR LOCALE de adv. Gh. Voicanu fost primar al orașului Orăștie și Dr. Alexandru Herlea, avocat în Orăștie, însoțită de alte 5 legi și instrucțiuni și anume:

Legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice.

Legea pentru reglementarea lichidării arrieratelor Statului anterioră exercițiului 1932.

Legea pentru modificarea legii de organizare a Comitetului Central și Comitetelor de revizuire

Legea pentru înființarea cadrului disponibil al funcționarilor publici.

Legea pentru abrogarea unor dispozițiuni din legea pentru organizarea administrației locale.

Instrucțiunile Ministerelor de Interne și Finanțe referitoare la aceste legi.

Toate aceste legi legate împreună costă numai 60 lei și se pot comanda dela Librăria Branga din Orăștie.

Astfel toți domni notari, primari, consilieri comunali, membri ai comisiilor interimare, precum și toți aceia cari vreau să cunoască organizarea finanțelor comunale, și legile corespunzătoare și-le pot procura pentru această sumă redusă de numai 60 lei toate laolaltă comandându-o dela Librăria Branga din Orăștie.

Cumpăr permanent contra plată în numerar

Mașini de treerat

folosite cu și fără motor cu lățimea tobei dela 720 până 1100 m/m. Oferte cu prețurile cele mai ieftine. să se adreseze la HANS DROTLEFF, în Sibiu, Calea Octavian Goga 29.

16190

Lingerie pentru domni

Gulere — Cravate — Ciorapi etc.

Asortiment bogat

în ultimele noutăți cu prețuri solide.

Cel mai bun fabricat Kellner & Teutsch

„Regele Lingeriei”

Sibiu, Piața Regele Ferdinand 14

16189

Întreprindere de înmormântări

VICTOR KREMER

Sibiu, str. Faurului 1 — Telefon 187

se recomandă pentru preluarea de înmormântări pe cari le execută prompt, cu pietate și cu prețurile cele mai ieftine.

16195 rs

Cărți literare la Librăria „Foaia Poporului”